

Libá

Kraj: Karlovarský

Správní obvod: Cheb

Nadmořská výška: 508 m n. m.

Počet obyvatel: 758

Adresa URL: www.obec-liba.eu

Okres: Cheb

GPS souřadnice: 50.128161N, 12.230823E

První pís. zmínka: 1264 (758 let)

PSČ: 351 31

Historie obce Libá

Na místě dnešního zámku v Libé stával hrad, který vznikl ve 13. století. První zpráva o něm je z roku 1264, kdy je uváděn chebský rychtář Ruprecht z Nového Libštejna (Libé) a jeho bratr. K hradu Libé patřilo v oné době několik vsí v jeho okolí. Libštejnové vymřeli rytířem Jindřichem († 1292) a jejich léna připadla jako odumřelí říši.

Dalšími jejich držiteli byli Presberkové, z nichž je Dětrich v r. 1298 prodal valdsaskému klášteru. Valdsaský opat Giebl (1339-1349) dal kolem hradu postavit mohutné hradby, ale později prodal Libou neznámému kupci. Ten však byl dán pro rušení zemského míru do klatby a jeho hrad Libá byl na pokyn bavorského vévody Rudolfa rozbořen a dnes z něj zbývá pouze okrouhlá románská věž.

Panství Libou propůjčil v r. 1346 Jan Lucemburský jako české korunní léno Františku Gossweinovi a Karel IV. mu povolil v r. 1355 hrad obnovit. Jeho synové se však dopustili četných loupeží a proto jim král Václav IV. hrad odňal a propůjčil jej v r. 1381 Leuchtenberkům. Ti jej v r. 1400 prodali chebskému měšťanu Erhardu Rudischovi

Po jeho smrti v r. 1406 zdědili Libou rytíři ze Sparnecku a od nich v r. 1426 koupili jako chebské léno Koruny české Cedvicové z Najperku (Neuberg, dnes Podhradí u Aše). Ti se však brzy oddělili a vytvořili v 15. století samostatný rod Cedviců Libštejnských (od r. 1790 říšská hrabata), kterým panství Libá náleželo až do r. 1945.

Jeden z nich, Jiří Cedvic z Libštejna, se však dopouštěl za slabé vlády Vladislava II. Jagellonského loupeží a svévolného vymáhání cel a mýt na zemské hranici, čímž poškozoval chebský obchod. Proto Chebští v r. 1509 jeho hrad oblehli a dobyli. Cedvic a jeho společník Ondřej z Bachu utekli přes rybník do Bavorska, a sedmdesát zajatých obránců hradu bylo odvedeno do chebského vězení. Když ale později i s Jiřím Cedvicem slíbiliměstu věrné služby, byli propuštěni na svobodu a Cedvicové dostali svá panství zpět.

Někdy v pozdní gotice, jak můžeme usuzovat ze stavebního rozboru, byl hrad opraven. Za třicetileté války (1647) Švédové pod vedením generálů Wrangela a Wittenberka hrad Libou úplně zpusťovali. Byl proto v r. 1719 opraven a kolem r. 1770 došlo k jeho přestavbě na rokokový zámek. Byl upravován ještě kolem r. 1800 a v 19. století byly obnovovány interiéry.

Hlavní zámecká budova, postavená kolem okrouhlé románské věže s úzkým střílnovým oknem, zakončeným nahoře bání, má půdorys nepravidelného čtyřúhelníku. Je dvoupatrová a pokrývá ji většinou sedlová střecha, jen na její severní části je částečně mansardová. Z její fasády vystupuje kamenný cedvicovský erb. Zámek obklopuje z velké části balustráda na kamenné ohradě, k níž vede barokní schodiště. Hlavní přístup sem vede od západu kolem kostela, kde byla hlavní

brána. Zdejší valy apříkopy už dávno zanikly, podobně jako zahrady se vzácnými rostlinami na severní straně, o nichž se zmiňují zprávy z první poloviny 19. století.

